

12. Els detectors de mentides

FITXA PER AL MESTRE
Pàg 1 de 2

OBTENIR INFORMACIÓ

Preguntar dades, adreces.
Demandar l'opinió.
Preguntar sobre els sentiments.
Demandar aclariments.

FUNCIÓ

Obtenir informació.
Informar.

HABILITATS COMUNICATIVES

Preguntar per obtenir informacions concretes i resoldre situacions de la vida quotidiana.
Explicar i descriure.

OBJECTIUS

Interrogar algú per determinar si el que diu és veritat o és mentida.
Respondre de manera precisa.
Intervenir en la conversa desenvolupant el paper que li ha tocat a cadascú.
Participar en una conversa respectant els torns.

AGRUPAMENT

Grups de tres alumnes.
Gran grup per escenificar la conversa.

ARGUMENT SITUACIÓ COMUNICATIVA

Un dels alumnes prepara dues informacions que són mentida i dues que són veritat. Els altres dos alumnes faran de detectors de mentides, formulant preguntes l'una darrera l'altra per intentar enxampar-lo i descobrir quan menteix i quan diu la veritat.

PERSONATGES

Dos detectors de mentides.
Un personatge mentider / sincer.

MATERIAL

Làmina amb la representació i la descripció de la situació comunicativa.
Targeta amb la descripció de la situació comunicativa.
Targetes de presentació de cada personatge.
Targetes d'ajuda.

12. Els detectors de mentides

FITXA PER AL MESTRE
Pàg 2 de 2

Una de les feines dels detectius és interrogar els sospitosos per descobrir si el que diuen és veritat o mentida. Hi ha detectius que són molt bons detectant mentides. Tant és així que, quan treballen per parelles, són capaços de fer tantes preguntes que, per molt mentider que sigui qui tenen al davant, no se'ls escapa cap detall!

DESENVOLUPAMENT*

1. Presentació.
2. Preparació.
Qui fa de mentider o de sincer haurà d'escriure a les quatre situacions que planteja la targeta l'objecte concret, la situació o el lloc que se li demana, i marcar amb una creu els que són mentida.
Els detectors de mentides llegiran les quatre situacions sobre les quals els poden dir la veritat o mentir. Després llegiran la targeta d'ajuda i pensaran algunes preguntes per fer.
3. Assaig.
4. Representació davant del grup classe i avaluació.

NIVELLS D'APLICACIÓ

1. **Amb molta ajuda:** els alumnes amb poca competència lingüística poden treballar amb una parella tant quan fan tant de detectors de mentides com de mentider/sincer. Si es creu convenient, es podria facilitar més lèxic a les targetes d'ajuda.
2. **Amb ajuda mitjana:** utilitzar les targetes d'ajuda facilitades.
3. **Amb poca ajuda:** es podrien treure les preguntes model de les targetes d'ajuda. També se'ls podria fer preveure tres o quatre detalls que preguntaran respecte a les situacions plantejades.

SUGGERIMENTS

El grup de tres alumnes es pot anar intercanviant els papers, de manera que cadascun passi per ser mentider/sincer i i per ser, també, detector de mentides.

* Trobareu el contingut de cada fase a l'apartat 5 de la guia didàctica.

12. Els detectors de mentides

LÀMINA DESCRIPTIVA

Una de les feines dels detectius és interrogar els sospitosos per descobrir si el que diuen és veritat o mentida. Hi ha detectius que són molt bons detectant mentides. Tant és així que, quan treballen per parelles, són capaços de fer tantes preguntes que, per molt mentider que sigui qui tenen al davant, no se'ls escapa cap detall!

12. Els detectors de mentides

EXEMPLE DE DIÀLEG

Detector de mentides 1: Què et feia por quan eres petit?

Mentider: Em feien molta por els trons, sobretot quan era de nit.

Detector 2: Què feies quan plovia molt i tronava?

Mentider: M'amagava a sota el llit i després cridava molt fort la meva mare.

Detector 1: Què feia la teva mare?

Mentider: M'abraçava i em deia coses boniques.

Detector 2: Quines coses et deia?

Mentider: Que no passava res, que això acostuma a passar quan hi ha tempesta.

Detector 1: Ploraves?

Mentider: Sí, a vegades.

Detector 2: Se't marxava molt ràpid la por dels trons, o durava molta estona?

Mentider: Durava molta estona. Jo no deixava de tenir por fins que no parava de tronar.

Detectors de mentides: *(Els detectors de mentides en parlen entre ells i decideixen si és veritat o mentida.)*

Nosaltres creiem que és veritat.

12. Els detectors de mentides

TARGETA DE PERSONATGE

MENTIDER/A O SINCER/A

Ets molt bo dient mentides. Saps dissimular molt bé i inventar-te mil detalls per despistar, fins i tot ets capaç d'enganyar l'aparell. Rumia't unes quantes coses que siguin mentida. Pensa una raó important per defensar cada una de les següents situacions:

- Alguna cosa que et feia por quan eres petit.
- Una activitat extraescolar que feies abans.
- Un lloc on vas anar amb la teva família i et va agradar molt.
- La teva joguina preferida quan eres petit.

Contesta les preguntes que et faran els detectors de mentides, de manera que els costi descobrir quan has dit la veritat o els has enganyat.

TARGETA D'AJUDA

Verbs, accions per indicar coses que fèiem:

m'agradava	m'espantava
feia	tenia
anava	practicava
m'acompanyava	entrenàvem
vam anar	era
va ser	vam poder
em divertia	jugava
posava	agafava

Paraules que ens ajuden a explicar coses:

a vegades	de tant en tant
perquè	quan
primer ... després	però
mentre	

12. Els detectors de mentides

TARGETA DE PERSONATGE

DETECTORA DE MENTIDES

Sou els millors detectant mentides. Tant és així que, quan treballeu per parelles, sou capaços de fer tantes preguntes que, per molt mentider que sigui qui teniu al davant, no se us escapa cap detall.

VERITAT O MENTIDA

Haureu de fer preguntes sobre aquestes quatre situacions.

Algunes seran veritat i d'altres, mentida.

- Alguna cosa que li feia por quan era petit.
- Una activitat extraescolar que feia abans.
- Un lloc on va anar amb la seva família i li va agradar molt.
- La seva joguina preferida quan era petit.

TARGETA D'AJUDA

ALGUNS CONSELLS

Pregunteu-li per detalls de les coses que us va dient. Els dos que feu les preguntes aneu-vos alternant per fer preguntes ràpidament. D'aquesta manera no li deixeu gaire temps per pensar i el podreu enxampar. Mireu-lo als ulls i observeu els seus moviments, us poden donar pistes.

Exemples de preguntes que podeu fer:

Quan dius que ho vas fer?	Per què ho feies?
A quina hora...?	Amb qui anaves?
Què portaves?	A on ho deixaves?
Què fèieu?	Què et deia?
Per què t'agradava?	

Paraules que serveixen per fer preguntes:

qui	què
com	de quina manera
per què	on
quan	amb qui

12. Els detectors de mentides

TARGETA DE PERSONATGE

DETECTOR DE MENTIDES

Sou els millors detectant mentides. Tant és així que, quan treballem per parelles, sou capaços de fer tantes preguntes que, per molt mentider que sigui qui teniu al davant, no se us escapa cap detall.

VERITAT O MENTIDA

Haureu de fer preguntes sobre aquestes quatre situacions. Algunes seran veritat i d'altres, mentida.

- Alguna cosa que li feia por quan era petit.
- Una activitat extraescolar que feia abans.
- Un lloc on va anar amb la seva família i li va agradar molt.
- La seva joguina preferida quan era petit.

TARGETA D'AJUDA

ALGUNS CONSELLS

Pregunteu-li per detalls de les coses que us va dient. Els dos que feu les preguntes aneu-vos alternant per fer preguntes ràpidament. D'aquesta manera no li deixeu gaire temps per pensar i el podreu enxampar. Mireu-lo als ulls i observeu els seus moviments, us poden donar pistes.

Exemples de preguntes que podeu fer:

Quan dius que ho vas fer?	Per què ho feies?
A quina hora...?	Amb qui anaves?
Què portaves?	A on ho deixaves?
Què fèieu?	Què et deia?
Per què t'agradava?	

Paraules que serveixen per fer preguntes:

qui	què
com	de quina manera
per què	on
quan	amb qui

12. Els detectors de mentides

PAUTA D'AVALUACIÓ

AVALUACIÓ

QUÈ HEM D'OBSERVAR?	MOLT	BASTANT	POC
Hem estat àgils formulant preguntes?			
Hem formulat preguntes variades utilitzant els pronoms interrogatius: què, on, com, qui, quan...?			
La informació que es donava s'ajustava al que preguntàvem?			
Hem sabut preguntar detalls que ens permetessin veure si la informació era veritat o mentida?			
Quan fèieu de mentider/sincer la informació que donàveu era clara i concreta?			
Creieu que heu fet bé la conversa, independentment de si heu descobert les mentides o no?			
Hem utilitzat el vocabulari i les expressions de les targetes d'ajuda?			